عێراق وەک زمانحاڵی ئێران لە دونیای عەرەبیدا ... چالاک ئاغجەلەری

ئاڵۆزیەکانی دونیا بە تایبەتر لە ٢٠١٨دا هەنگاوەکانی بەروو ئاراستەی چربوونەوەی گرژییەکان خێراتر پێگەی چەقبەستوەکانی جێدەهێڵێت و و ڕوویەکی ڕۆشنتر لە پەیوەند بە کۆی پرسەسیاسی و ئابورییەکان پێشان دەدات.
ووڵاتانی خاوەن پێگە (زل هێز)بە بەدەسیهێنانی زۆرترین قازانج لە کایە سیاسی و ئابورییەکاندا بە شێوەیەکی بەرنامە بۆ داڕێژراوو بۆ گەیشتن بە ئامانجەکانیان کار لەسەر بەدەستهێنانی چامپیونی (پاڵەوان) سیاسی خۆیان دەکەن بە هەرچی بەردەوام بوون لەسەردارێتی جیهان، وەک ئاشکرایە ئەم ململانێیەش ئەمریکاو بەریتانیا و فەرەنسا لەلایەک کە براوەی هەردوو جەنگی جیهانین لە بەرامبەردا ڕووسیا و هاوپشتییەکانی کە مەبەستیانە پێش بەم سەردارێتییە بگرن و سنورداری بکەن.

پرسە بریندارو ساڕێژ نەبووەکانی جیهان زۆرن هەر لە هەردوو ووڵاتی سوریاو عێراق درێژ دەبیتەوە بۆ ووڵاتا نی یەمەن و لیبیا و باشوری سودان و ڕۆوەنداو مانیمار و ئەفغانستان و چەندین پرسی سیاسی تر کە دەکرێت بە کێشەی گەرمی ئەم ساڵەی ببینین، ئەمە بێ جیا لە ئاڵۆزییە ئابورییەکانی ئەمریکاو چین ، کێشەکانی ئەمریکاومەکسیک.

بە گەڕانەوە بۆ ووڵاتی سوریا بەردەوامی شەڕی ناوخۆی هەشت ساڵە و هاوکات بنەبڕ نەکردنی خەلافەتی ئیسلامی (داعش)، پێداگری و پشتیوانی ووڵاتی ڕووس و ئێران لە بە پێوە هێشتنی دەسەڵاتی دیکتاتۆرییەکەی ئەسەد ، درێژە بەدەستکراوەیی دەسەڵاتەکەی سوریا دەدات لە سەرکوت کوشتنی و هاووڵاتیانی بە هەموو شێوەیەک تاوەکو بەکارهێنانی چەکی کیمیاوی کە بەشێکە لە فەرهەنگی دەسەڵاتی خۆسەپێن و بەربەرییەکان ، بە دیاریکراوی فەرهەنگی بەعس بە هەردوو باڵەکەی لە عێراق و سوریا پشکی شێریان پێدە بڕێت.

لێرەدا دەخالەتی ئەمریکاو هاپەیمانەکانی بۆ لێدانی دەوڵەتی سوریا وەک سزادانێک لە بەرامبەر بەکارهێنانی چەکی قەدەغەکراوی کۆمەڵکوژی

ک پاش جنگی جیهانی یکم بیاری نودوتی ب درچوو، چندین پیامی ب خیو پچاو ، دیار ب ووکش ب پشتیوانی خکی سیقلی سوریای ب ئو هرشانی ک ب شوکی دندان مومارسدکرت، هاوکات پیامکی استخی ب خواستکانی ووس ل ناوچکدا.

ئم ب جیا ل ئاراستکرنی پیامکانیان ب دوتی ئران ک دخلاتی راستخ دکات ب هرچی بردوامی ل چنینی ئو ایی طائیفیی ک برژوندیکانی ئرانی تدا پارزراوو دبت ، مسیجکانی ئم دوتان ب ئران مبستدار و ئران چاووانی ووسکان دکات ب پرچکرداری هرشکان ک لبرامبر بکارهنانی چکی کیمیاوی ل دما وامدرایو، ئرانی ئم لهمووکات زیاتر برژوندیکانی ب ووسیاو گردراو ، ل ئگری بدنگی پتین، ئران جیا ل مایپووچی سیاسی دبت ب پیوندیکانیدا بچتو لگ ووسکان.

هاوکات عیراق ل هوستکیندا ب ئم پرس و داواکاری کبوونوی دوتانی عرب، زیاتر باادست بوونی هژموونی ئرانی پودیار، ئمش ب هکاری ئو پرسی(نخشی طائیفی) ل پرگرافی پشتیر ئاماژم پکرد، ب جیا لم عراقی ئم هندی سیاستکانی ئاراستیکی پر هیلالی شیعی نمایش دکات ، نیو هند گوزارشت ل سیادی عراقی فر رنگ و دنگ ناکات ، ل رژگارکدا خکی ئم ووات ب دست دندترین دساتی برری و شقنی بعسو دیناند ، باشترین نموونش ساگردی ئنفالی هزاران خکی(کورد) ل عراقدا ب دستی دساتی پشووتر، هر بی ب هند ورنگرتنی مژووی سیاسی کمگی عراقی ، مرای سیاسی دساتی عراق دکات ژر پرسیاری جدیو.

پینتکی تری ئم هوستی دساتکی عبادی اکشانی سزی شقامی شیعی ووات ب هبژاردنکان ، لردا و جارکی تر پناسی عراق ل ژر پرس و ترسکی ئایندی شدای، پویست ووردتر دنگ و نگکانی ئم ووات هسوکوت بکن، باشترین رگش کمکردنوی هژموونی نتویی و تیرگریی چونک عراقی ئمر نموونی گیاندارکی سک پ بام باوککی دیار نی، ناکرت کمگیکی ۳۷ ملیونی ژیانی چارنووسی ژیانی هر ژی بدست دساتکو بت ل دروی ئیرادی خی. ئنجام ل هستکی عراق مکمکردنیهژموونی نتوی و طائیفی، خکی عراق دبت چاوانی باجکی بت.